

De Dwingeloose ooievaarsaffaire

Begin 2015 begon een ooievaarspaar een enorm nest te bouwen in een eik voor het medisch centrum, binnen de bebouwde kom van Dwingeloo. Dit tot mijn grote verbazing en vreugde. Geen kunstmatig en geldverslindend geklooi om natuur terug te forceren, maar gratis en voor niets en voor iedereen van dichtbij waarneembaar. Een prachtgezicht! Ik schreef er een enthousiast stukje over voor de regionale media ([hier](#)).

Elk daaropvolgend jaar vlogen er jongen uit vanaf hun vaste stuk. De activiteiten van de vogels bezorgden dorpsgenoten en toeristen een goed humeur.

Eind vorig jaar zag ik tot mijn verontrusting een gele stip op de nestboom. De boom bleek bij navraag op de nominatie te staan om gekapt te worden wegens een kleine zwamaantasting aan de voet. Ik belde wat rond en vertrouwde het niet, de informatie was tegenstrijdig. Persbericht opgesteld als noodsignaal, dat gelukkig goed werd opgepikt door de Noord-Nederlandse media en Vroege Vogels.

Verontwaardiging over kapvergunning voor ooievaarsnestboom

In Dwingeloo is ophef ontstaan over de verleende kapvergunning voor een oude eik langs de Enthingeweg, recht tegenover het Medisch Centrum. Sinds vijf jaar broedt er een ooievaarspaar. Vanuit de wachtkamer kunnen vanaf het vroege voorjaar de activiteiten van de vogels prachtig worden gevolgd: het aanslepen van takken voor nestopbouw, het voeren van de jongen en de capriolen op het nest alvorens het uitvliegen. Het is een van de weinige plekken in Drenthe, en zelfs in Nederland, waar een ooievaarspaar in het dorp en op natuurlijke wijze, succesvol broedt.

De kapvergunning is verleend omdat de boom zou zijn aangetast door een schimmel en een gevaar zou kunnen vormen voor de omgeving. De stevige eik stond vorig jaar volop in het blad, ziet er gaaf uit, op een kleine holte aan de voet na. Volgens bomenkenners kan de boom nog wel 100 jaar mee. Een contra expertise door een gecertificeerde boomchirurg is in gang gezet door verontwaardigde en bezorgde dorpsbewoners.

De vergunningsaanvraag ligt nu ter fliattering bij de Provincie Drenthe omdat het een nestboom van een beschermde vogel betreft. Het voorstel om aan de achterkant van het Medisch Centrum een kunstnest te plaatsen geeft geen enkele garantie dat de ooievaars hier gebruik van gaan maken. Op die plaats heeft jarenlang een kunstnest gestaan, dat werd genegeerd. Ze kozen voor de eik en zijn zeer plaatsgetrouw. Mocht de eik inderdaad aangetast zijn, dan ligt het meer voor de hand dat wordt onderzocht in hoeverre de boom hiertegen behandeld kan worden, in plaats van rigoureuze kap. Dit gezien de unieke natuurwaarde voor het dorp en het plezier dat het vogelpaar inwoners en toeristen biedt.

Wat tevens gemeld dient te worden, is de hetze die in toenemende mate wordt gevoerd tegen de aanwezigheid van de ooievaars, ook binnen Dwingeloo. De ooievaars zouden de oorzaak zijn van het verdwijnen van weidevogels in de omliggende weilanden. Hoewel talloze onderzoeken onomstotelijk hebben uitgewezen dat de primaire oorzaak van de achteruitgang volledig is toe te schrijven aan de gemoderniseerde en intensieve landbouw, worden de beschuldigingen luider naarmate de weilanden leger raken.

Ik hoop dat u aan bovenstaand bericht aandacht wilt besteden. Er is al zoveel kapot gemaakt, laten we zuinig zijn op het moois dat ons nog rest, en zoals in dit geval, in de schoot is geworpen.

Voor meer informatie: Maria Quist, Tel. 0521-597218.

<https://www.dvhn.nl/drenthe/westerveld/Opinie-Verontwaardiging-in-Dwingeloo-over-kapvergunning-eik-waar-in-ooievaarspaar-al-4-jaar-broedt-25258135.html>

Buurman Reinier sloot zich aan, dorpsgenote Hilde startte een petitie, er waren gesprekken met ambtenaren van de gemeente en de provincie. Het bleken geschikte jongens, die niet te beroerd waren om mee te denken. Er werd door diverse deskundigen nog eens goed naar de boom gekeken. De gemeente wilde op safe spelen, de boom moest weg. Toen gebeurde er een klein wondertje: zie persbericht hieronder van 10 februari 2020 dat, zoals afgesproken, alvorens verzending werd voorgelegd aan de gemeente.

Persbericht

Het ooievaarsnest in Dwingeloo geniet inmiddels landelijke bekendheid door de aandacht in de media, waaronder Vroege Vogels. Een inwonster van Dwingeloo startte een petitie (petitie24.nl) en er waren diverse contacten tussen verontruste inwoners, de Gemeente Westerveld en de Provincie Drenthe, die alle in goede sfeer verliepen.

Er werden, naast twee zichtwaarnemingen van boomkenners, drie officiële rapporten opgemaakt. De conclusies liepen uiteen van 'kan nog jaren mee', tot 'code rood'. Het meeste uitgebreide rapport gaf aan dat de ooievaarsboom een risicoboom is. De gemeente, als verantwoordelijke instantie, besloot op basis hiervan op korte termijn tot omhakken over te gaan. Zo ook de boom aan de andere kant van de oprit van het Medisch Centrum Dwingeloo, waar de zwamaantasting zichtbaar veel verder is. In de week waarin de boom zou worden verwijderd, en op de dag van de vergadering in gemeentehuis Westerveld om te praten over de plaats van een nieuw kunstnest, stonden tot grote verrassing en vreugde beide vogels groot, prachtig en zelfverzekerd op hun vertrouwde nest. Ze namen daarmee hun lot in eigen hand, want door hun aanwezigheid op de broedplaats mag er, in ieder geval gedurende dit broedseizoen, niet ingegrepen worden. Deus ex machina.

Het is echter uitstel van executie, de boom gaat verdwijnen. Na overleg is de beste optie om een kunstnest te plaatsen aan de overkant van de straat, zodat de ooievaars niet uit het straatbeeld van Dwingeloo verdwijnen en goed zichtbaar blijven vanuit de dokterswachtkamer. De gemeente probeert momenteel hiervoor toestemming te krijgen van Stichting Beheer 'Over Enthinge' (het dorps huis van Dwingeloo) en de Provincie. Het plaatsen van het kunstnest vindt op korte termijn plaats, zodat de ooievaars er alvast aan kunnen wennen. Het een en ander zal gepaard gaan met enig feestvertoon.

Voor meer inlichtingen: Vincent Nevels, communicatieadviseur gemeente Westerveld, tel. 0521-349499 en/of Maria Quist, tel 0521-597218

<https://www.nporadio1.nl/podcasts/vroege-vogels> (v.a. 2.11 minuten)

<https://www.rtv-drenthe.nl/nieuws/157250/Ooievaarskoppel-blokkeert-kap-boom-Dwingeloo>

<https://www.rtv-drenthe.nl/radio/programma/132/De-dag-van-Drenthe/aflevering/51032>

De ooievaar zit inmiddels te broeden in de toegetakelde boom, de takken werden weggehaald of ingekort zodat de wind er zo min mogelijk vat op zou krijgen wanneer er sprake zou zijn van windkracht 10... Het overleg over een kunstnest is nog gaande. Het komt naar alle waarschijnlijkheid te staan aan de overkant van de straat. We hopen er voor de toekomst maar het beste van.

